

være en og anden Gaard, som vedkommende Besidder havde istgite for sine andre Børn, og som derfor ogsaa kunde udsindes at have saadanne Egenstaber, at den Sum, som blev den paalagt, kunde blive noget mindre end for andre Gaarde med samme Hartkorn, saa at, hvorledes man end betragter Sagen, mener jeg, at saare Meget taler til Forsvar for mit Forslag.

Ordføreren: Hvad Forslaget under Nr. 7 angaaer, som er stillet af den ærede sidste Taler, da har han bemærket, at det ikke alene kunde være til Skade for Fæsterne, men ogsaa til Gavn for dem, og at han derved alene havde taget Hensyn til hvad der var retfærdigt. Jeg skal dog hertil tillade mig at bemærke, at jeg troer, at det er en Misforstaaelse, naar den ærede Taler har antaget, at det kunde være til Gavn for Fæsteren; jeg troer, at det ene og alene kan være til Skade for ham. Det maa nemlig erindres . . . .

(S. N. Hansen: Jeg har ikke talt om, at det kunde være til Gavn). Jeg forstod den ærede Taler, som om dette var hans Mening; hvis dette ikke er Tilfældet, har jeg misforstaaet ham. Jeg skal imidlertid tillade mig noget nærmere at oplyse, hvorledes det hermed hænger sammen. Om den Plan, som ifølge § 2 skal indsendes til Justitsministeriet, er det jo ikke befaleet, at den skal indsendes strax efterat Loven er kommen ud, og hvad angaaer Dpgjørelsen over Indtægterne af Godset i de sidste 20 Aar, da er der jo derved ikke taget Hensyn til de 20 Aar, som gaae umiddelbart forud for Lovens Vedtagelse, men til de 20 Aar, som gaae forud for Affattelsen af Planen. Derhos er der, ifølge Lovens Bestemmelser, Intet til Hindrer for, at Besidderen maa kunne lade være at benytte den Plan, som han engang har indsendt, eller igjen maa kunne kassere denne. Følgen deraf vil altsaa være, at han, naar Indtægten af Godset maatte formindste sig i den følgende Periode, maa, naar han finder det for godt, fordi det stemmer med hans Interesse, til enhver Tid kunne indsende en ny Plan, hvorved de sidste 20 Aars Indtægter lægges til Grund, saaledes at det altid staaer i hans Magt at faae Minimum af Rjobesummen fastsat efter hvad der er i hans Interesse, som i dette Tilfælde falder sammen med Fæste-

rens. Herved er der altsaa sørget tilstrækkeligt for Lehnbesidderen, hvorimod det ikke kan nægtes, at i Tilfælde af, at Indtægterne stige, og at Minimum saaledes, dersom man lagde Indtægternes Forøgelse til Grund for Beregningen, maatte være at forhøje, er det ikke sandsynligt, at han vil finde sig foranlediget til at indsende nogen ny Plan, saaledes som han vil blive nødt til, naar dette Ændringsforslag antages. Det er derfor, jeg troer med Rette at have sagt, at dette Forslag ene og alene kan være til Gavn for Succesores, og jeg kan ikke nægte, uden iøvrigt at gaae videre ind paa Realiteten af Sagen, at det har undret mig noget, at et Forslag i denne Retning er fremkommet netop fra denne ærede Rigsdagsmand; thi, naar jeg skulde betegne den Grundforskjel, som uidentivt er tilstede mellem to modsatte Ansfoelser med Hensyn til den Erstatning, som burde tillægges en Godseier ved en Afstaaelse af Fæstegodsset, da skulde det undre mig, om jeg har taget feil i den Opfattelse, at, medens den ene Ansfoelse gaaer ud derfra, at Godseieren ikke er holdt skadesløs, naar han blot erholder de nærværende Indtægter af Godset erstattede, men at der tillige skal tages Hensyn til den Mulighed eller Rimelighed, at Godsets Indtægter ved Grundrentens Stigen i Fremtiden ville forøges, gaaer derimod den anden Ansfoelse — og det er den, som jeg har troet, at den ærede Rigsdagsmand hylbede — ud derfra, at det ved en saadan Afsløsning ikke kunde fordres, at der toges Hensyn til Andet end den nærværende Indtægtsværdi af Godset. Jeg skal ikke gaae nærmere ind paa en Drøftelse af disse to modsatte Ansfoelser, men skal kun bemærke, at Udvalget ikke i den Grad har troet at burde bestrebe sig for, ubetinget at gjøre den førstnævnte Ansfoelse gjældende, at det af den Grund skulde have anset det for nødvendigt at gaae ind paa dette Ændringsforslag. Hvad dernæst angaaer det andet Forslag af den samme ærede Rigsdagsmand om Indførelsen af de omtalte Curatores fideicommissi, da skal jeg ikke heller gaae videre ind paa Realiteten af dette Forslag. Jeg skal kun tillade mig at gjøre opmærksom paa Følgende: Den Banfelighed, som i dette Forhold er at overvinde, er jo den,